

PENSIOEN

Wij wensen het standpunt te kennen van uw partij inzake pensioen:

5.1. Wenst u de pensioenleeftijd te behouden op 67 jaar?

5.2. Welke nieuwe hervormingen overweegt u inzake pensionering van burgers in het algemeen en ambtenaren in het bijzonder?

5.3. Denkt u er aan de berekeningswijze van het bedrag van het pensioen in het openbaar ambt te herzien. Zo ja, wat zijn uw denkpluizen?

5.4. Wat is de houding van uw partij inzake de zwaarte van de beroepen voor het pensioen binnen het federaal openbaar ambt en, meer in het bijzonder, binnen de FOD Financiën?

5.5. Sedert 1993 neemt de algemene wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen, de gepresteerde diensten van een deel van het personeel van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen met een graad niet opgenomen in voormelde wet, niet in overweging. Vanaf dat moment, terwijl ze dus geaffecteerd zijn in vroeger genoemde "Opsporingsdiensten", de "gemotoriseerde Brigades" en andere vergelijkbare diensten inzake actieve dienst, genieten die personeelsleden niet van het preferentieel tantième van 1/50e voor de berekening van hun rustpensioen in tegenstelling tot hun directe collega's (maar ook politiecollega's) en dit terwijl ze identieke prestaties leveren en bloot gesteld zijn aan dezelfde risico's (gevaaren, variabel uurrooster, nacht- en weekendwerk, weeromstandigheden ,enz.). Denkt uw partij er aan, aan deze aberratie te remediëren en met retro actief effect, het specifieke mechanisme van de "actieve dienst" eveneens genaamd "preferentieel tantième" toe te passen voor het geheel van het personeel die hetzelfde "zware" beroep uitoefent zoals voorzien in het arrest van het Grondwettelijk Hof 11/2019 van 31 januari 2019?

Open VLD (3)	N-VA (8)	CD&V (10)	Groen (15)	sp.a (16)
<p>We voeren een nieuwe pensioenberekening in die gelijk is voor werknemers, zelfstandigen en ambtenaren, voor alle loopbaanjaran vanaf 2025. Er bestaan nog steeds grote verschillen tussen de pensioenstelsels van zelfstandigen, werknemers en ambtenaren. Die verschillen zijn niet meer te verantwoorden. Voor de vele mensen met een gemengde loopbaan, die een pensioen opbouwen in verschillende stelsels, is de transparantie en de rechtvaardigheid volledig zoek. We voeren een nieuwe pensioenberekening in, die gelijk is in de drie stelsels. We respecteren daarbij de rechten die zijn opgebouwd in het huidige systeem. Transparantie en zekerheid staan daarbij centraal. De pensioenbedragen worden niet naar beneden bijgesteld wanneer het economisch minder goed gaat.</p> <p>Vandaag hebben een aantal mensen geen recht op een minimumpensioen omdat ze een</p>	<p>5.1. Wij behouden de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd naar 66 jaar in 2025 en naar 67 jaar in 2030. Vervroegde pensionering blijft mogelijk. Zo kan iemand die op 18-jarige leeftijd begon te werken nog steeds op pensioen op 61 jaar en wie begon te werken op 21-jarige leeftijd kan nog steeds op pensioen op 63 jaar.</p> <p>5.2. Via de introductie van het puntensysteem versterken we het verzekeringsprincipe in de opbouw van het wettelijk pensioen. Het zijn vooral de meest kwetsbare groepen, laagopgeleiden en vrouwen met een onvolledige carrière, die hierdoor het meest vooruit gaan. We harmoniseren het pensioenstelsel van ambtenaren, zelfstandigen en werknemers.</p> <p>5.3. De introductie van een puntensysteem zal er op termijn voor zorgen dat alle pensioenen op een gelijkaardige manier zullen berekend worden.</p>	<p>Algemene visie op het pensioenbeleid</p> <p>Bescherming bieden aan wie op pensioen gaat, is een van de taken van onze sociale zekerheid. Ons pensioenstelsel heeft een dubbel doel: via een mix van sociale verzekering en solidariteit na de beroepsactieve carrière een passend vervangingsinkomen toekennen dat bijdraagt aan de koopkracht en de welvaart van gepensioneerd enerzijds en een dam vormt tegen armoede anderzijds.</p> <p>Iedereen verdient zekerheid over zijn pensioen. Toekomstige gepensioneerd, ook de jongvolwassenen van nu, moeten weten waar ze aan toe zijn. Ze moeten tijdig geïnformeerd worden. Spelregels mogen niet tussendoor en met impact op zij die aan de vooravond van het pensioen staan, gewijzigd worden. Voor gepensioneerd moet koopkracht gegarandeerd worden. Jongvolwassenen moeten gerust kunnen zijn dat ze in de toekomst</p>	<p>5.1. Wij willen ervoor zorgen dat je met pensioen kan na 42 loopbaanjaran, ongeacht je leeftijd. Wie op zijn 18de begon te werken, kan dan met pensioen vanaf zijn 60ste, wie op zijn 22ste begon vanaf zijn 64ste. Dat is rechtvaardiger. We behouden de pensioenleeftijd van 67 nog wel voor wie op zijn 25ste of later begon te werken.</p> <p>5.2. We willen een regeling voor zwaar werk in alle stelsels, dus ook voor ambtenaren in zware functies. Zware loopbaanjaran tellen voor meer mee in de loopbaanberekening, waardoor je sneller aan je 42 loopbaanjaran komt na een zware loopbaan.</p> <p>Verder trekken we een minimum onder het huidige pensioenstelsel. Iedereen krijgt minstens recht op een basis op de armoedegrens. Per loopbaanjaar, bouw je daarbovenop verder aan je pensioen.</p> <p>5.3. Twee personen die hetzelfde werk doen, en dat even lang doen,</p>	<p>5.1. NEEN</p> <p>5.2. We voorzien een minimumpensioen voor mensen die minsten 42 jaar actief zijn geweest. Vervroegd pensioen kan na 42 jaar actief zijn op de arbeidsmarkt.</p> <p>5.3. Nee</p> <p>5.4. We voorzien een compensatie voor zware beroepen.</p> <p>5.5. Dit moet worden rechtgezet</p>

PENSIOEN

Open VLD (3)	N-VA (8)	CD&V (10)	Groen (15)	sp.a (16)
<p>gemengde loopbaan hebben., ook al voldoen ze aan de voorwaarde inzake een minimale loopbaan van 30 jaar, In de nieuwe pensioenberekening heeft het begrip ‘gemengde loopbaan’ geen betekenis meer, aangezien de pensioenberekening gelijk is in de drie stelsels. Een slimme bonus-malusfactor wordt ingebouwd in de pensioenberekening, zodat langer werken een betekenisvolle impact heeft op het pensioen. Wie ziek is, mantelzorg verleent, zwangerschaps- of ouderschapsverlof opneemt of een relevante opleiding volgt, zal uiteraard nog steeds volledige pensioenrechten opbouwen.</p> <p>We herleiden de kost van de vergrijzing tot nul en verstevigen zo de fundamente van het wettelijk pensioen. De voorbije jaren hebben we de pensioenleeftijd verhoogd en de voorwaarden voor het vervroegd pensioen verstrengd. Dat was nodig, als eerste stap in het verkleinen van de kosten van de vergrijzing. Nu moeten we inzetten op het verhogen van de effectieve pensioenleeftijd. Als we er in slagen om iedereen enkele jaren langer te laten werken, dan kunnen we de kost van de vergrijzing helemaal tot nul herleiden.</p> <p>We zorgen er ook voor dat mensen het kunnen volhouden om langer te werken. We bieden ondersteuning aan diegenen die hun arbeidsritme willen aanpassen. We voeren een recht</p>	<p>5.4. & 5.5. We behouden de huidige piste voor zware beroepen, waarbij wat een zwaar beroep is, geobjectiveerd wordt ahv 4 criteria: gevaarlijk werk, zwaar belastend werk, ploegen- of nachtarbeid met stress als zware verzwarende factor. Nu is het aan de sociale partnersom deze principes verder uit te werken, aangezien zij het best geplaatst om zich te buigen over de concrete parameters en concrete lijst van zware beroepen. Hiermee respecteren we het sociaal overleg, maar wel binnen de politieke contouren en budgettaire marges.</p>	<p>een goed pensioen zullen hebben. Ze moeten zekerheid hebben over de financiële haalbaarheid van hun pensioen. Tegelijk moeten de criteria die de pensioendatum en het pensioenbedrag bepalen duidelijk, kenbaar en standvastig zijn.</p> <p>Die zekerheid bieden we niet door de welvaart anders te verdelen en de vergrijzingskosten te laten aangroeien ten koste van andere maatschappelijke domeinen. En ook niet door de lasten op arbeid te verhogen of de pensioenen te verlagen. Wél door met meer langer aan het werk te zijn en bijdragen te betalen, zal de sociale zekerheid in staat zijn pensioenen uit te betalen en individuele welvaart te garanderen.</p> <p>Een voldoende hoog pensioenbedrag dat ook in de toekomst betaalbaar blijft, moet worden gegarandeerd, ook in tijden van ontgroening en vergrijzing. We leven langer in goede gezondheid en hebben een groeiende groep gepensioneerden. We zetten de al geleverde inspanningen om de vergrijzingskosten en het aantal gepensioneerden te laten dalen verder. Met een werkzaamheidsgraad van 67,7% moet het aandeel van de beroepsactieve bevolking, in het bijzonder van kwetsbare groepen, stijgen om behoorlijke pensioenen te verzekeren. België heeft vandaag nog een van de laagste pensioenleeftijden van de OESO-landen. De budgettaire kost van de vergrijzing zal tegen 2060 nog</p>	<p>moeten in de toekomst een gelijkwaardig pensioen opbouwen. Daarom verlaten we het principe van het pensioen als uitgesteld loon voor ambtenaren en vervangen dit door een voldoende concurrentieel beloningspakket. Indien het beloningspakket evenwaardig is, kunnen de verschillen in pensioenen tussen ambtenaren en werknemers geleidelijk aan uitdoven. We doen dit zonder te raken aan verworven rechten.</p> <p>Groen wil ook de solidariteit van de hoogste met de laagste pensioenen versterken, daarom toppen we pensioenen boven de 4.000 euro af en zorgen we ervoor dat niemand nog een pensioen onder de armoedegrens krijgt. Dit opnieuw zonder te raken aan verworven rechten.</p> <p>5.4. Eerst en vooral wil Groen zwaar werk zoveel mogelijk bij de wortel aanpakken. Werkbaar werk helpt om te voorkomen in plaats van te genezen.</p> <p>We willen een regeling voor zwaar werk voor ambtenaren. De zwaarte van een job bepalen we op basis van objectieve en wetenschappelijk vastgestelde criteria: fysieke belasting, belastende werkorganisatie (bvb. ploegenarbeid), veiligheidsfuncties, maar ook belasting van mentale of emotionele aard.</p> <p>Zware loopbaanjaren tellen voor méér mee in de</p>	

PENSIOEN				
Open VLD (3)	N-VA (8)	CD&V (10)	Groen (15)	sp.a (16)
<p>op levenslang leren in, waarbij iedereen zich gedurende twee jaar doorheen de loopbaan kan bij- of omscholen. Sommige taken en jobs zijn te zwaar om ze gedurende tientallen jaren vol te houden. Reden te meer om een carrièreswitch mogelijk te maken op de leeftijd van 40 of 50 jaar. De overheid moet dat veel meer stimuleren. Zware beroepen maken we lichter met arbeidsmarkthervormingen, niet met pensioenmaatregelen.</p> <p>Tegen 2025 moet iedereen een tweede pijler hebben met een bijdrage van minstens 3 procent van het inkomen. We realiseren dit via de loonnorm en desnoods via de wet. Een performant pensioensysteem rust op meerdere pijlers. De eerste pijler, het wettelijk pensioen, vormt de basis. Om het totale pensioen te laten stijgen, moeten we voornamelijk inzetten op een veralgemening en een versterking van de tweede pijler.</p> <p>De overheid geeft zelf het goede voorbeeld en voorziet dit voor haar contractuele ambtenaren. Ook de vastbenoemde ambtenaren zullen op termijn een aanvullend pensioen opbouwen. Dat laatste moet samengaan met een bredere hervorming waarbij een nieuwe pensioenberekening wordt ingevoerd die gelijk is voor zelfstandigen, werknemers en ambtenaren. De functionaliteiten van MyPension (DB2P) moeten worden uitgebreid zodat de</p>		<p>toenemen met 2,3% van het bbp. Ook het aantal actieven dat instaat voor het pensioen van één gepensioneerde daalt.</p> <p>Terwijl tien jaar geleden per 65-plusser vier personen op arbeidsleeftijd (15-64 jaar) stonden, daalt die verhouding tegen 2040 naar één op drie.</p> <p>Langetermijnvisie op het pensioenbeleid</p> <p>Onze hoofddoelstelling blijft de versterking van de wettelijke eerste pijler met een goede mix van verzekering en solidariteit. Het wettelijk pensioen moet de basis vormen van een behoorlijk pensioenbedrag en blijft gebaseerd op bijdragen betaald door de werkenden. Aanvullend voorzien we een sterker uitgebouwde, collectieve, tweede pijler.</p> <p>We versterken de band tussen de bijdragebetaling en het pensioenbedrag. Zo kunnen we ook de middelhoge pensioenen verhogen. Langer werken moet lonen en netto steeds meer opleveren.</p> <p>De pensioenloopbaan, waarbij 45 jaar de referentie blijft, primeert op de pensioenleeftijd. Zo houden we rekening met wie vroeger begint te werken. Omdat elke loopbaan anders is, hebben we aandacht voor zij die zware taken hebben uitgeoefend. Toch is een proactief beleid daarbij minstens even belangrijk. Er moet oog zijn voor opleiding, vorming en aanpassing van de arbeidsomstandigheden tijdens de loopbaan. De</p>	<p>loopbaanberekening, waardoor je sneller aan je 42 loopbaanjaren komt na een zware loopbaan.</p> <p>5.5. Mensen die in identieke belastende omstandigheden werken, moeten op een gelijke manier behandeld worden. We werken daarom een regeling uit die rekening houdt met objectieve criteria voor zwaar werk en los van de precieze dienst waar men voor werkt.</p>	

PENSIOEN				
Open VLD (3)	N-VA (8)	CD&V (10)	Groen (15)	sp.a (16)
<p>burgers kunnen simuleren in welke mate een aanvullend pensioenplan kan bijdragen aan het pensioenbedrag dat ze later zullen ontvangen.</p> <p>Wie lang genoeg gewerkt heeft, zal een pensioen hebben van minimaal 1.500 euro per maand. Het is gemakkelijker om een minimumpensioen van 1.500 euro te beloven, dan om het te financieren. De enige realistische manier om de pensioenen te laten stijgen, is door meer mensen aan de slag te krijgen en door hen langer aan het werk te houden. De werkzaamheidsgraad moet naar omhoog, zowel in het algemeen als ook specifiek voor de 55-plussers.</p> <p>Om aan een minimumpensioen van 1.500 euro te komen, zal ook de tweede pijler een belangrijkere rol moeten spelen. Het aanvullend pensioen moet veralgemeend en versterkt worden. Ook op het pensioensparen blijven we sterk inzetten. Een robuust en stabiel pensioenstelsel moet namelijk op meerdere pijlers gebouwd worden. In de tweede en de derde pensioenpijler staat de lange termijn centraal. Een stabiel wettelijk kader is dan ook essentieel, zowel voor de spaarders als voor de werkgevers en de aanbieders van aanvullende pensioenplannen en pensioenspaarproducten.</p>		<p>minimumleeftijd voor uittreding moet op 60 jaar liggen.</p> <p>Gelijkstellingen in de pensioenopbouw dragen ook bij aan een langere loopbaan. Onderbrekingen voor gezin en zorg zijn nodig en moeten worden gevaloriseerd, ook voor het verleden. Aan andere gelijkstellingen (bv. werkloosheid of ziekte) raken we niet meer. Zij werden in het verleden al aangepast om de band tussen werken en pensioen te versterken.</p> <p>Iedereen moet de eigen loopbaanregisseur worden en bewust loopbaankeuzes kunnen maken. We zetten in op toegankelijke en begrijpbare informatie, met overzichtelijke pensioenramingen en -simulaties en tijdige en accurate pensioeninformatie. Mypension.be en mycareer.be moeten daarom verder worden uitgebouwd.</p> <p>Omdat loopbanen een meer gemengd karakter krijgen, mogen overgangen tussen en combinaties van verschillende statuten zo weinig mogelijk complicaties geven bij de pensioenopbouw. Overblijvende verschillen en nadelige gevolgen werken we weg. Zo voorzien we een gelijke(re) pensioenformule voor werknemers, zelfstandigen en ambtenaren. Op termijn moeten de verschillende groepen evolueren naar eenzelfde wettelijk en aanvullend pensioen. We onderzoeken hoe een aanvullend pensioen voor statutair overheidspersoneel daartoe kan</p>		

PENSIOEN				
Open VLD (3)	N-VA (8)	CD&V (10)	Groen (15)	sp.a (16)
		<p>bijdragen en vorm krijgen.</p> <p>We hervormen het pensioen om medische redenen voor ambtenaren, zodat ambtenaren die arbeidsongeschikt zijn, naast begeleiding naar een nieuwe job bij dezelfde of een andere werkgever, ook een behoorlijke uitkering ontvangen en niet benadeeld worden door hun gekozen samenlevingsvorm. Onredelijk lage ziektepensioenbedragen moeten tot het verleden behoren. Dat vergt ingrijpende wijzigingen, waarbij vanzelfsprekend redelijke overgangstermijnen gelden.</p> <p>Statuten die vandaag geen recht geven op pensioenopbouw, zoals zelfstandigen in bijberoep, moeten pensioenopbouw toelaten, mits een corresponderende, voldoende, vrijwillige bijdragebetaling.</p> <p>Om het risico op armoede te verkleinen, moet het minimumpensioen blijven stijgen. Samen met de Vlaamse Sociale Bescherming zorgen we ervoor dat gepensioneerden, na een loopbaan van 45 jaar (of gelijkgesteld), minstens 1.500 euro per maand hebben om hun woonzorgcentrum te betalen. We koppelen de minimumpensioenen aan de welvaart.</p> <p>We breiden de toegang tot het minimumpensioen uit voor zij die twintig jaar effectieve prestaties leverden. We trekken de Inkomensgarantie voor ouderen verder op tot de Europese armoedegrens. De pensioenkloof tussen mannen en vrouwen moet</p>		

PENSIOEN

Open VLD (3)	N-VA (8)	CD&V (10)	Groen (15)	sp.a (16)
		<p>verder worden gedicht door de loon- en zorgkloof aan te pakken. Ook wie al een tijdje met pensioen is, mag niet in armoede terechtkomen. Omwille van de rechtvaardigheid herzien we de parameters voor de solidariteitsbijdrage.</p> <p>We versterken de bescherming van de langstlevende partner en moedigen hem aan actief te zijn of te blijven. Bij de overgangsuitkering houden we meer rekening met de kinderlast van de langstlevende partner. De onredelijkheden in het overlevingspensioen werken we weg en de cumulatie van een overlevingspensioen met een inkomen uit arbeid en een vervangingsinkomsten wordt versoepeld. We kennen pensioenrechten bij overlijden ook toe aan wettelijk samenwonende koppels die een engagement tot hulp zijn overeengekomen.</p> <p>Bij de opbouw van pensioenrechten hebben we oog voor de nieuwe samenlevingsvormen. Partners die gehuwd zijn of wettelijk samenwonen, moeten grondig geïnformeerd worden over de gevolgen en dezelfde pensioenbescherming genieten. De opgebouwde wettelijke en aanvullende pensioenrechten moeten bij echtscheiding of ontbinding van de wettelijke samenwoning gelijk worden verdeeld onder de partners.</p> <p>We versterken de collectieve tweede pijler voor werknemers door een stapsgewijze verplichting. Zo bouwt iedereen, ongeacht de</p>		

PENSIOEN				
Open VLD (3)	N-VA (8)	CD&V (10)	Groen (15)	sp.a (16)
		<p>sector, op termijn een aanvullend pensioen op met een voldoende hoog bijdrageniveau. We onderzoeken een aanvullend pensioen voor statutair overheidspersoneel. De uitbetaling in rente mag niet worden ontmoedigd. Er moet een solidariteitsfonds worden voorzien om ondersteuning te bieden bij tekorten in aanvullende pensioenplannen en onvermogen van inrichters en pensioeninstellingen. Deze hervorming gebeurt altijd in samenspraak met de sector en de sociale partners.</p> <p>Omdat aanvullende pensioenproducten financiële producten zijn, zetten we in op transparantie van deze producten en de daaraan gekoppelde voorwaarden en op financiële geletterdheid. Er moet werk gemaakt worden van meer kostentransparantie.</p>		